**Collegevoorstel**
Openbaar

Nijmegen

**Onderwerp**
Vervolg toegankelijkheid

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Opsteller** | Sophie Bekkers | **Behandeldatum** | 28 mei 2024 |
| **Programma** | Bereikbaarheid | **Status** | Openbaar |
| **Portefeuillehouder** | C.M.H. Daemen | | |

---

**Advies**

1 Het onderzoek fysieke toegankelijkheid in Nijmegen vast te stellen, met als belangrijkste bevindingen:
   a Het handboek Nijmegen toegankelijkheid voldoet, aanscherpingen zijn wel nodig.
   b Toegankelijkheid hangt nauw samen met andere beleidsterreinen en is daar niet los van te zien.
   c Het bevorderen van bewustwording met betrekking tot toegankelijkheid is nodig onder zowel ambtenaren als bewoners.
2 De volgende vervolgstappen te nemen voor het beleid toegankelijkheid:
   a We scherpen het handboek Nijmegen toegankelijkheid aan.
   b Het beter borgen van toegankelijkheid in onze interne processen.
   c We maken de straat toegankelijker. Dit blijven we doen zoals we het tot nu toe gedaan hebben: bij een herinrichting wordt de weg toegankelijk gemaakt.
   d Een communicatie- en/of gedragscampagne gericht op bewustwording bij onze inwoners.
   e We maken een plan om de opgehaalde knelpunten van de buurtbezoeken aan te pakken.
   f We richten een werkgroep toegankelijkheid op. Hierin zitten ervaringsdeskundigen en ambtenaren van verschillende disciplines. Deze groep adviseert de gemeente over het toegankelijk maken van de openbare ruimte.
3 De brief aan de raad over het onderzoek fysieke toegankelijkheid in Nijmegen vast te stellen.

**Aanleiding**

In 2023 is de startnotitie voor het beleid toegankelijkheid vastgesteld, waarin het onderzoek naar toegankelijkheid is aangekondigd. In dit onderzoek zijn de verschillende richtlijnen die er zijn met betrekking tot toegankelijkheid in beeld gebracht. Daarnaast is er samen met ervaringsdeskundigen en vakinhoudelijke experts gekeken naar de toegankelijkheid van Nijmegen. Zo is de ervaring van mensen met een beperking centraal gezet in het onderzoek. Tijdens de buurtbezoeken met mensen met een beperking werd duidelijk dat de obstakels die zij ervaren om van A naar B te komen geen grote aanpassingen zijn in de openbare ruimte. Vaak zijn het obstakels die kunnen worden opgelost als ze worden gemeld in de meld & herstel app. Dit heeft tot verschillende lessen en aanbevelingen geleid. De vervolgstappen zoals genoemd in adviespunt 2 zijn op basis van deze lessen en aanbevelingen.

**Beoogde impact**

Uit het onderzoek zijn belangrijke punten gekomen waarop we als gemeente Nijmegen kunnen verbeteren als het om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking gaat. De vervolgstappen die worden voorgesteld zullen bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid en daarmee de inclusie van alle inwoners van Nijmegen.

Dit draagt bij aan het doel "*We maken het verkeer veiliger"* en "We *hebben een optimale bereikbare stad door een goede balans tussen de vervoersmodaliteiten (vracht)auto, OV, fiets, vaartuig en voetganger*" uit het programma Bereikbaarheid. Ook draagt het bij aan het doel *"We stimuleren activiteiten die inclusie bevorderen"* en *"we stimuleren zelfstandigheid en zelfredzaamheid van onze (wijk)bewoners"* uit het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg.

**Argumenten**

*1.1 de uitkomsten van het onderzoek zijn de basis voor de vervolgstappen*
Door met dit voorstel in te stemmen worden de uitkomsten erkend en kunnen we ermee verder. Daarnaast staan er meer lessen en aanbevelingen in dan waar we in eerste instantie mee verder gaan. Deze vergeten we niet, maar zullen later terugkomen.

*1.2 De uitkomsten geven een goed beeld van hoe inwoners met een beperking de openbare ruimte ervaren*
In het onderzoek heeft de ervaring van mensen met een beperking een belangrijke rol gehad. Dat heeft veel inzichten opgeleverd.

*2.1 Deze stappen worden verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma*
Deze stappen komen voort uit de uitkomsten van het onderzoek. Het zijn diverse vervolgstappen die bijdragen aan toegankelijkheid. Door op deze manier integraal naar het onderwerp te kijken kunnen we ons richten op processen die belangrijk zijn voor toegankelijkheid en hoe deze te verbeteren.

*2.2 We voegen richtlijnen toe of passen richtlijnen aan in het handboek*
We passen de richtlijnen aan waar nodig. Zo zullen we ons richten op de huidige richtlijnen voor op- en afritjes en de geleide lijnen naar bushaltes. Daarnaast vullen we het handboek aan als het gaat om obstakels op de stoep (o.a. bollen) en wordt expliciet gekeken naar de toegankelijkheid tijdens werkzaamheden. Ook zal de overgang van de openbare ruimte naar gebouwen meegenomen worden.

*2.3 We verbeteren de gemeentelijke processen om toegankelijkheid te borgen.*
Er gaat al veel goed in Nijmegen als het gaat om toegankelijkheid. Tegelijkertijd is het belangrijk om de invloed die andere beleidsterreinen en onderdelen hebben op toegankelijkheid expliciet te maken en te zorgen dat in de processen toegankelijkheid altijd wordt meegewogen.

*2.4 We blijven inzetten op een toegankelijke openbare ruimte*
Hierin zullen herinrichtingen van de straten leidend zijn. Toegankelijkheid wordt in het herinrichten al lange tijd goed meegenomen, we blijven hierop inzetten.

*2.5 Het gedrag van bewoners heeft een grote invloed op de toegankelijkheid*
Dit gaat bijvoorbeeld om overhangend groen van de tuinen of het parkeren van auto's of fietsen op de stoep. Hierdoor worden de stoepen soms te smal om goed door te komen. Daarom zetten we in op een bewustwordingscampagne.

*2.6 De knelpunten die zijn opgehaald geven ons direct input om verbeteringen te maken in de openbare ruimte*

Deze knelpunten kunnen we, veelal, aanpakken op de manier dat Meld&Herstel meldingen worden gemaakt. Het zijn er ineens heel veel, daarom maken we een plan om dit gefaseerd te doen.

*2.7 Een werkgroep toegankelijkheid zal helpen om kennis en ervaringen te delen, daarvan te leren en dit toe te passen*
In de gemeente zit veel kennis over de openbare ruimte, bij mensen met een beperking zit veel kennis over hoe ze de openbare ruimte gebruiken en wat zij nodig hebben om van A naar B te komen. Het is daarom belangrijk om deze kennis te verbinden.

*3.1 Met de brief informeren we de raad over de vervolgstappen*
Op die manier heeft de raad zicht op wat er uit het onderzoek is gekomen en hoe we hiermee verder gaan.

**Kanttekeningen**
*2.1 De vervolgstappen die benoemd zijn, worden nog uitgewerkt in een uitvoeringsplan.*
Het zijn diverse en, in sommige gevallen, veelomvattende stappen. Dit betekent dat hier een plan voor gemaakt moet worden met de betrokkenen. Dit zal in de komende periode gebeuren.

*2.2 We werken niet alle aanbevelingen en lessen expliciet uit*
In het rapport worden veel aanbevelingen en lessen gepresenteerd. Met dit voorstel gaan we alleen in op het vervolg voor de openbare ruimte. De vervolgstappen die we uitwerken in het uitvoeringsplan zijn veelomvattend. We zien deze voorgestelde stappen als prioriteit om de toegankelijkheid van de openbare ruimte van Nijmegen te verbeteren.

**Financiën**
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. In het hierop volgende plan van aanpak beschrijven we hoe we de €700.000, gereserveerd binnen het programma bereikbaarheid voor toegankelijkheid, zullen inzetten.

**Vervolg**
Deze vervolgstappen zullen nog verder uitgewerkt worden in een plan.  Het plan zal gemaakt worden in samenwerking met betrokkenen.

**Bijlagen**
1. Onderzoek fysieke toegankelijkheid Nijmegen van Mobycon
2. Brief aan de raad over het onderzoek fysieke toegankelijkheid Nijmegen en het vervolg